BÁO CÁO THỰC HÀNH IT3280 – 156788 – THỰC HÀNH KIẾN TRÚC MÁY TÍNH

NỘI DUNG Bài 11. Lập trình xử lý ngắt

Họ và tên	Nguyễn Minh Quân	
Mã số sinh viên	20235816	

Assignment 1

1. Yêu cầu

Assignment 1

Tạo project thực hiện Home Assignment 1. Cập nhật mã nguồn để chương trình có thể in ra mã của tất cả 16 nút bấm trên keypad.

```
col 0x1
                     col 0x2
                               col 0x4
                                            col 0x8
  row 0x1
             0
                      1
                                  2
                                              3
#
             0x11
                       0x21
                                  0x41
                                              0x81
#
  row 0x2
              4
                       5
                                  6
                                              7
             0x12
                       0x22
                                  0x42
                                              0x82
#
                       9
  row 0x4
             8
                                  a
                                              b
             0x14
                       0x24
                                  0x44
                                              0x84
             С
                                              f
#
                        d
  row 0x8
                                  е
#
             0x18
                       0x28
                                  0x48
                                              0x88
# Command row number of hexadecimal keyboard (bit 0 to 3)
# Eg. assign 0x1, to get key button 0,1,2,3
      assign 0x2, to get key button 4,5,6,7
# NOTE must reassign value for this address before reading,
# eventhough you only want to scan 1 row
.eqv IN ADDRESS HEXA KEYBOARD
                                  0xFFFF0012
# Receive row and column of the key pressed, 0 if not key pressed
# Eg. equal 0x11, means that key button 0 pressed.
# Eg. equal 0x28, means that key button D pressed.
.eqv OUT ADDRESS HEXA KEYBOARD
                                  0xFFFF0014
```

```
.text
main:
    li t1, IN_ADDRESS_HEXA_KEYBOARD
    1i t2, OUT_ADDRESS_HEXA_KEYBOARD
    li t3, 0x08 # check row 4 with key C, D, E, F
polling:
   sb t3, 0(t1 )  # must reassign expected row
lb a0, 0(t2)  # read scan code of key button
print:
    li a7, 34
                       # print integer (hexa)
    ecall
sleep:
   li a0, 100 # sleep 100ms
    li a7, 32
    ecall
back_to_polling:
          polling # continue polling
    j
```

2. Thực hiện

- a. Chạy chương trình ban đầu
- * Chương trình

```
.eqv IN ADDRESS HEXA KEYBOARD
                                 0xFFFF0012
18
19 # Receive row and column of the key pressed, 0 if not key pressed
20 # Eg. equal 0x11, means that key button 0 pressed.
21 # Eg. equal 0x28, means that key button D pressed.
    .eqv OUT ADDRESS HEXA KEYBOARD 0xFFFF0014
22
23
24
    .text
25 main:
26 li t1, IN_ADDRESS HEKA KEYBOARD
     li t2, OUT_ADDRESS_HEXA_KEYBOARD
27
       li t3, 0x08
                             # check row 4 with key C, D, E, F
28
29
30 polling:
     sb t3, 0(t1)
                           # must reassign expected row
31
      lb a0, 0(t2)
                           # read scan code of key button
32
33
34 print:
35
    li a7, 34
                           # print integer (hex)
      ecall
36
37
38 sleep:
   li a0, 100
39
                           # sleep 100ms
      li a7, 32
40
      ecall
41
42
43 back to polling:
44
       j polling
                           # continue polling
```

b. In ra mã 16 nút bấm trên keypad

* Chương trình:

* Kết quả

```
.eqv IN_ADDRESS_HEXA_KEYBOARD
      .eqv OUT_ADDRESS_HEXA_KEYBOARD 0xFFFF0014
 5 main:
       li t1, IN_ADDRESS_HEXA_KEYBOARD # t1 = input address
li t2, OUT_ADDRESS_HEXA_KEYBOARD # t2 = output address
         li t3, 0x1 # Bắt đầu từ hàng đầu tiên (row 0)
11
12 scan_rows:
       sb t3, 0(t1)
1b t4, 0(t2)
                              # gửi hàng cần quét
# đọc mã nút bấm (0 nếu không có nút)
13
14
        beqz t4, next_row # nếu không có nút thì quét hàng tiếp theo
         # nếu có nút thì in ra mã
        mv a0, t4
li a7, 34
                                # ecall 34: print integer (hexa)
       slli t3, t3, 1  # dich trái t3 (0x1 -> 0x2 -> 0x4 -> 0x8)
li t5, 0x10  # sau 0x8 (dich trái n0a thành 0x10)
24
25
         blt t3, t5, scan_rows # nếu chưa hết 4 hàng, quay lại quét tiếp
          # Sau khi quét xong 4 hàng, nghỉ 100ms rồi quét lại
30 sleep:
31 li
         li a0, 100
                                # sleep 100ms
32
33
34
35
         li a7, 32
ecall
        j polling
                                # lặp lại từ đầu
```

* Kết quả

Assignment 2

1. Yêu cầu

Assignment 2

Tạo project để thực hiện và thử nghiệm Home Assignment 2. Chạy ở chế độ từng dòng lệnh, quan sát giá trị của các thanh ghi để hiểu cách chương trình hoạt động.

2. Thực hiện

```
| The content of the
```

- b. Các giá trị thanh ghi và cách hoạt động
- Trong main: thiết lập môi trường interrupt → chỉ t0, t1, t3 thay đổi.
- Trong handler: lưu và phục hồi context → sp, a0, a7 thay đổi tạm thời để xử lý ngắt.

Thanh ghi	Vị trí thay đổi	Ý nghĩa / Công dụng
t0	main	Nạp địa chỉ handler vào
		t0 để gán cho utvec
t1	main	Nạp các giá trị cấu hình
		enable interrupt (0x100)
		và địa chỉ bàn phím
t3	main	Nạp giá trị 0x80 để
		enable interrupt bàn phím
sp	handler	Lưu và khôi phục ngữ
		cảnh (dịch con trỏ stack)

a0	handler	Lưu giá trị cũ vào stack +
		nạp địa chỉ message để in
		ra
a7	handler	Lưu giá trị cũ vào stack +
		nạp số dịch vụ hệ thống
		ecall (dịch vụ in chuỗi)

Assignment 3

1. Yêu cầu

Assignment 3

Tạo project để thực hiện và thử nghiệm Home Assignment 3. Chạy ở chế độ từng dòng lệnh, quan sát giá trị của các thanh ghi để hiểu cách chương trình hoạt động. Cập nhật mã nguồn để chương trình có thể in ra mã của tất cả 16 nút bấm trên keypad.

2. Thực hiện

- b. Sự thay đổi các thanh ghi
- t0: lưu địa chỉ handler
- t1: địa chỉ thiết bị ngoại vi (IN/OUT bàn phím)
- t2: đọc giá trị dòng bàn phím
- a0: dữ liệu cần in (số, chuỗi, mã phím)
- a7: syscall code (ecall)
- s0: biến đếm số vòng lặp
- sp: thay đổi khi lưu/phục hồi context
- c. In ra mã 16 nút trên keypad

```
Levy OTA_ADDRESS_NEAN_THOUGH CONTINUES:

Levy OTA_ADDRESS_NEAN_THOUGH CONTINUE
```

Assignment 4

1. Yêu cầu

Assignment 4

Tạo project để thực hiện và thử nghiệm Home Assignment 4. Chạy ở chế độ từng dòng lệnh, quan sát giá trị của các thanh ghi để hiểu cách chương trình hoạt động.

2. Thực hiện

- b. Các giá trị thanh ghi và cách hoạt động
- * Thay đổi thanh ghi

Thanh ghi	Vai trò trong bài	Khi thay đổi
utvec	Địa chỉ hàm ngắt	Được thiết lập lúc khởi
		động
uie	Cho phép ngắt timer +	Được bật trong main
	keypad	
ustatus	Bật toàn bộ user interrupt	Được bật trong main
ucause	Xác định loại ngắt xảy ra	Đọc và phân tích trong
		handler
sp	Lưu phục hồi context	Giảm đi/lấy lại 16 bytes
a0 a1 a2 a7	Dùng tạm cho ecall và	Bi save/restore trong
	tính toán	handler

^{*} Cách hoạt động

☐ Khởi động chương trình:

- Cài đặt địa chỉ hàm ngắt (handler) vào thanh ghi utvec.
- Bật cho phép ngắt timer + bàn phím (uie, ustatus).
- Bật ngắt riêng cho bàn phím hexa và lập lịch timer lần đầu (CMP = 1000).

□ Vào vòng lặp loop::

• Chương trình chính chỉ nop (không làm gì), chờ có ngắt xảy ra.

☐ Khi có ngắt (timer hoặc phím):

- CPU tự động nhảy vào handler.
- handler së:
  - Lưu trạng thái thanh ghi (a0, a1, a2, a7).

- Đọc nguyên nhân ngắt từ ucause.
- 。 Nếu:
  - Ngắt timer → in "Time interval", cộng thêm 1000 đơn vị vào timer.
  - Ngắt bàn phím → in "Someone has pressed a key!".
- o Phục hồi trạng thái thanh ghi.
- Trở lại chương trình chính bằng uret.

Assignment 5

1. Yêu cầu

Assignment 5

Tạo project để thực hiện và thử nghiệm Home Assignment 5. Chạy ở chế độ từng dòng lệnh, quan sát giá trị của các thanh ghi để hiểu cách chương trình hoạt động.

2. Thực hiện

- b. Các giá trị thanh ghi và cách hoạt động
- * Thay đổi của các thanh ghi:
- t0: Dùng để lưu trữ địa chỉ của các nhãn (như catch, finally). Nó sẽ được thay đổi khi thiết lập ngoại lệ và khi thay đổi uepc.
- a0: Dùng để lưu trữ địa chỉ chuỗi thông báo ngoại lệ (message) khi gọi ecall để in thông báo.
- a7: Dùng để chỉ thị hệ thống gọi (syscall). Trong trường hợp này, nó sẽ được đặt thành 4 để gọi lệnh in chuỗi và 10 để gọi lệnh thoát.
- utvec: Lưu trữ địa chỉ của hàm xử lý ngoại lệ. Sau khi được thiết lập, nếu có ngoại lệ xảy ra, chương trình sẽ chuyển đến địa chỉ này.

- ustatus: Lưu trữ các cờ trạng thái của hệ thống, trong đó có cờ cho phép ngắt và ngoại lệ
- uepc: Lưu trữ địa chỉ của lệnh sẽ được thực thi sau khi xử lý ngoại lệ.

* Cách hoạt động:

Thiết lập bắt ngoại lệ:

- la t0, catch: Lệnh này tải địa chỉ nhãn catch vào thanh ghi t0.
- csrrw zero, utvec, t0: Lệnh này ghi giá trị trong t0 (địa chỉ của nhãn catch) vào thanh ghi utvec, thiết lập địa chỉ của bộ xử lý ngoại lệ. utvec lưu trữ địa chỉ của hàm xử lý ngoại lệ.
- csrrsi zero, ustatus, 1: Lệnh này bật bit "interrupt enable" trong thanh ghi ustatus. Điều này cho phép các ngoại lệ có thể xảy ra (nghĩa là xử lý ngắt hoặc lỗi sẽ được thực thi khi xảy ra).

Gây ra ngoại lệ (Load access fault):

lw zero, 0: Lệnh này cố gắng tải dữ liệu từ địa chỉ 0 vào thanh ghi zero. Tuy
nhiên, địa chỉ này không hợp lệ, và sẽ gây ra một ngoại lệ (Load access
fault). Ngoại lệ này sẽ khiến chương trình nhảy đến địa chỉ đã được thiết lập
trong utvec, đó là nhãn catch.

Xử lý ngoại lệ (catch):

- li a7, 4: Lệnh này đặt giá trị 4 vào thanh ghi a7, chỉ thị cho hệ thống gọi hệ thống (ecall) để thực hiện việc in một chuỗi (tương ứng với lệnh "write" trong syscall).
- la a0, message: Tải địa chỉ của chuỗi thông báo ngoại lệ vào thanh ghi a0, để chuỗi này có thể được in ra.
- ecall: Lệnh này gọi hệ thống, thực hiện việc in thông báo ngoại lệ.

Cuối cùng (finally):

- la t0, finally: Tải địa chỉ của nhãn finally vào thanh ghi t0.
- csrrw zero, uepc, t0: Lệnh này thay đổi giá trị của thanh ghi uepc (User Exception Program Counter) thành địa chỉ của nhãn finally. uepc lưu trữ địa chỉ của lệnh sẽ được thực thi sau khi xử lý ngoại lệ. Địa chỉ này chính là nơi tiếp tục chương trình sau khi ngoại lệ được xử lý.

uret: Lệnh này thực hiện việc quay lại chương trình sau khi xử lý ngoại lệ.
 Nó sẽ đưa chương trình quay lại tiếp tục thực thi từ địa chỉ được lưu trong uepc.

Thoát chương trình

Assignment 6

1. Yêu cầu

Assignment 6: Ngắt mềm

Ngắt mềm có thể được kích hoạt bằng cách thiết lập bit **USIP** (bit 0) của thanh ghi **uip** (trước đó cần cho phép ngắt mềm bằng cách thiết lập bit **USIE** của thanh ghi **uie**). Viết chương trình kích hoạt ngắt mềm nếu xảy ra tràn số khi thực hiện việc cộng 2 số nguyên có dấu (xem lại Bài thực hành 4), chương trình con xử lý ngắt sẽ in ra thông báo lỗi tràn số và kết thúc chương trình.

2. Thực hiện

a. Chương trình (đầu vào có tràn số)

b. Kết quả

Lỗi tràn số

-- program is finished running (0) --

Kết luận

1. Yêu cầu

Trước khi kết thúc bài thực hành, sinh viên trả lời các câu hỏi sau:

- Kỹ thuật thăm dò là gì?
- Ngắt là gì?
- Chương trình con xử lý ngắt là gì?
- Ưu điểm của kỹ thuật thăm dò?
- Ưu điểm của kỹ thuật xử lý ngắt?
- Nêu điểm khác nhau giữa ngắt, ngoại lệ và traps?

2. Thực hiện

- Kỹ thuật thăm dò là gì?
- → Là cách chương trình chủ động kiểm tra liên tục trạng thái thiết bị ngoại vi.
- Ngắt là gì?
- → Là tín hiệu yêu cầu CPU tạm dừng công việc hiện tại để xử lý một sự kiện khẩn cấp.
- Chương trình con xử lý ngắt là gì?
- → Là đoạn mã được gọi tự động để xử lý sự kiện ngắt.
- Ưu điểm của kỹ thuật thăm dò?
- → Dễ lập trình, không cần phần cứng hỗ trợ ngắt.
- Ưu điểm của kỹ thuật xử lý ngắt?
- → Hiệu quả, tiết kiệm tài nguyên CPU vì CPU chỉ xử lý khi có sự kiện.
- Điểm khác nhau giữa ngắt, ngoại lệ và traps?
- → Ngắt: do thiết bị bên ngoài yêu cầu.

Ngoại lệ: do lỗi hoặc điều kiện đặc biệt bên trong CPU.

Trap: ngoại lệ có chủ ý, thường do chương trình yêu cầu dịch vụ hệ điều hành.